

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: **X. X.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 831/21, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2023 č.j. OAM-8910-8/ZR-2023

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se vrací zaplacený soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč, který mu bude vyplacen z účtu Městského soudu v Praze k rukám zástupce JUDr. Matěje Šedivého, advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Soud ukládá žalobci, aby soudu do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku sdělil
 - a) název poskytovatele platebních služeb (banky) a číslo účtu, na který má být převedena částka odpovídající přeplatku na soudnímu poplatku, o jehož vrácení bylo rozhodnuto,

Shodu s prvopisem potvrzuje: X.

- b) nebo není-li to možné, poštovní adresu místa, popř. jméno a příjmení osoby, které má být částka vyplacena prostřednictvím poštovní poukázky.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2023, č. j. OAM-8910-8/ZR-2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl ve věci platnosti zaměstnanecké karty žalobce tak, že platnost zaměstnanecké karty se podle ust. § 37 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 46e odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“ nebo „zákon“), ruší a podle § 46e odst. 2 téhož zákona se žalobci stanoví lhůta k vycestování z území České republiky v trvání 60 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce připustil, že sice byl odsouzen pro spáchání úmyslného trestného činu k podmíněnému trestu odnětí svobody, domnívá se však, že správní orgán měl v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) provést výslech účastníka řízení a zjistit tak jeho stanovisko k předmětné trestní věci, stejně tak jako jeho případnou sebereflexi, kterou z řízení vyvodil, či možnosti vycestování do domovského státu, toho času zasaženého válečným konfliktem, neboť ust. § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců dopadá primárně na řízení o udělení dlouhodobého víza, tj. např. řízení dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, o vydání dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu z důvodu válečného konfliktu. Jinými slovy, žalovaný odůvodňuje svůj postup možností využití jiných právních institutů, které ovšem nijak nespecifikuje a opomíjí tak skutečnost, že je žalobce vyloučen z možnosti získání víza za účelem strpění pobytu, kdy zároveň nesplňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany, a tudíž si jiným způsobem nemůže legalizovat další pobyt v ČR, kdy napadené rozhodnutí je v konečném důsledku nepřiměřeně tvrdé a porušuje § 174a zákona.
3. V žalobě zároveň požádal o přiznání odkladného účinku žalobě, neboť byl postupem žalovaného poškozen a nemá se kam vrátit z důvodu války v domovském státě, z důvodu svého odsouzení pro trestnou činnost nemůže získat alternativní dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu.
4. Navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný měl za to, že před rozhodnutím shromáždil veškeré relevantní podklady, dostatečně zjistil skutkový stav a dostatečně posoudil též dopad rozhodnutí ve smyslu čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Sám žalobce v řízení neuvedl (ani nedoložil) žádné okolnosti týkající se jeho soukromého a rodinného života, které by vybočovaly z běžného rámce a standardní situace, k tomu viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) č.j. 30 A

185/2018-44, žalobce se přitom dne 29. 6. 2023 osobně seznámil s podklady pro rozhodnutí, uvedl, že se vyjádří do 30 dnů, následně však neuvedl žádné konkrétnější skutečnosti týkající se jeho soukromého a rodinného života, žalovaný tudíž neměl povinnost se tímto dopadem dále blíže zabývat. Dle názoru žalovaného navíc rodinná a osobní situace žalobce nijak nevybočuje ze situace běžné populace.

6. Neprovedení výsledku není vadou řízení, sám žalobce ho ani nenavrhl, nepodal ani jiné návrhy na doplnění dokazování, poukázal na rozsudek NSS ze dne 6. 2. 2014 č.j. 6 As 147/2013-29. Žalovaný ani není povinen či oprávněn zkoumat charakter či závažnost spáchané trestné činnosti, to přísluší pouze soudu, rozhodující je sama skutečnost, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, v Rejstříku trestů o tom zůstává zápis, ten je jediný způsobilý prokázat trestní zachovalost žalobce na území ve smyslu § 174 odst. 1 písm. a) zákona. Pro naplnění hypotézy § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je podstatné pouze pravomocné odsouzení, a to za spáchání úmyslného trestného činu, pohnutka pachatele, nebo okolnosti, které vedly ke spáchání trestného činu, nejsou relevantní (viz rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 24. 4. 2023 č.j. 54 A 5/2023-41).
7. K válečné situaci na Ukrajině a nemožnosti žalobce vycestovat uvedl, že ochrana před takovou újmou v zemi jejich původu je občanům Ukrajiny poskytována jinými právními instituty, v této souvislosti však není dán nárok na revizi rozhodnutí o zrušení platnosti zaměstnanecké karty, k tomu viz rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 12. 2022 č.j. 114 A 6/2022-41. Žalobci se stanovenou povinností vycestovat navíc ani neukládá, aby se navrátil do země původu, nýbrž „jen“ vycestovat z území ČR. Dostát závazku non-refoulement lze přitom například i navrácením do bezpečné třetí země, je též třeba rozlišovat uložení povinnosti vycestovat jako zákonného důsledku zrušení pobytového oprávnění od jejího nuceného výkonu. Dále poukázal na to, že žalovaný nemá povinnost poskytovat žalobci návod, jak má postupovat, aby dosáhl alternativního pobytového oprávnění na území. Orgány ČR nicméně nečiní žádné kroky k tomu, aby občany Ukrajiny v současnosti navracely do země původu, naopak jsou zřizovány takové pobytové mechanismy, které mají zajistit jejich setrvání a bezpečnost na území. Navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Obsah správního spisu

8. Dle trestního příkazu Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne X č.j. X byl žalobce odsouzen za spáchání přečinu nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1 trestního zákoníku a dále přečinu výtržnictví dle § 358 odst. 1 trestního zákoníku, vše ve formě spolupachatelství, a to k trestu odnětí svobody v délce 3 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu v délce 12 měsíců. Součástí spisu je též výpis z evidence Rejstříku trestů fyzických osob ze dne 24. 5. 2023, kde je zaznamenáno shora uvedené odsouzení s tím, že trestní příkaz nabyl právní moci dne 11. 5. 2023.
9. Dle evidence CIS žalobce přicestoval do ČR dne 7. 9. 2020, byl držitelem povolení k dlouhodobému pobytu - zaměstnanecké karty platné od 10. 9. 2020 do 9. 9. 2024.
10. Dne 29. 6. 2023 měl žalobce možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí, kdy tak učinil prostřednictvím právního zástupce, zástupce sdělil, že se vyjádří písemně do 30 dnů. Následně se žalobce k věci nevyjádřil.

Shodu s prvopisem potvrzuje: X.

11. Součástí spisu jsou též výpisy z CIS ohledně občanky Ukrajiny a jejího syna, kteří jsou hlášeni k pobytu na stejné adrese, jako žalobce, a kterým byla v ČR udělena dočasná ochrana.
12. V napadeném rozhodnutí ze dne 15. 8. 2023 žalovaný vyšel ze zjištění, že žalobce pobývá na území ČR na základě zaměstnanecké karty s platností od 10. 9. 2022 do 9. 9. 2024, žalovaný dne 19. 5. 2023 zjistil, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, konkrétně trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne X č.j. X za spáchání přečinu nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1 trestního zákoníku a dále přečinu výtržnictví dle § 358 odst. 1 trestního zákoníku, vše ve formě spolupachatelství, a to k trestu odnětí svobody v délce 3 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu v délce 12 měsíců, rozhodnutí nabylo právní moci dne 11. 5. 2023. Věc posoudil dle § 46e odst. 1 ve spojení s § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, řízení zahájil z moci úřední, vyšel z výše uvedeného trestního příkazu a z výpisu z evidence Rejstříku trestů fyzických osob, ze kterých je patrné, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, žalobci byla dne 29. 6. 2023 dána možnost seznámit se a vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí, kdy sdělil, že se vyjádří do 30 dnů, avšak nijak se nevyjádřil ani nevznnesl návrh na doplnění dokazování. Shledal, že podmínky pro zrušení platnosti zaměstnanecké karty dle § 46e odst. 1 ve spojení s § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců tím byly jednoznačně naplněny, žalovaný není povinen zohledňovat předešlou bezúhonnost, ani posuzovat závažnost spáchaného trestného činu, rozhodující je, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu a má o tom zápis v Rejstříku trestů, ten je jediný způsobilý prokázat trestní zachovalost cizince dle § 174 odst. 1 písm. a) zákona, nejde o dvojí trestání, poukázal též na rozsudek NSS ze dne 27. 1. 2012 č.j. 8 As 34/2011-85. S ohledem na § 174a odst. 3 a § 37 odst. 1 zákona o pobytu cizinců žalovanému nepřísluší zabývat se dopadem rozhodnutí do soukromého a rodinného života, k tomu viz rozsudek NSS ze dne 9. 10. 2013 č.j. 1 As 85/2013. Žalovaný je zde povinen posoudit přiměřenost rozhodnutí pouze v rozsahu čl. 8 Úmluvy, k tomu je však nutné, aby žalobce tvrdil a doložil konkrétní skutečnosti, které vybočují z běžného obecného rámce a standardní situace (k tomu viz rozsudek NSS ze dne 15. 1. 2020 č.j. 30 A 185/2018-44), žalobce však nic takového neuvedl, ani nedoložil. Zjistil, že žalobce je ve věku 45 let, je rozvedený, pracuje zde od září 2020 na základě zaměstnanecké karty, na stejné adrese s ním bydlí občanka Ukrajiny a její syn, kteří mají v ČR udělenou dočasnou ochranu, zrušení pobytového oprávnění žalobce tak nijak nezasáhne do jejich pobytového statusu, žalobce v průběhu řízení žádné konkrétnější informace ohledně dopadu rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života neuvedl a žalovaný tak není povinen se touto otázkou dále zabývat. Žalobce může nadále navštěvovat ČR v rámci bezvízového režimu nebo po svém osvědčení opětovně požádat o pobytové oprávnění, nejedná se o správní vyhoštění. K válečné situaci na Ukrajině uvedl, že ochrana je občanům Ukrajiny poskytována jinými právními instituty a orgány ČR nečiní žádné kroky k tomu, aby je navracely do země původu. Lhůtu k vycestování stanovil dle § 46e odst. 2 zákona o pobytu cizinců, po nabytí právní moci rozhodnutí bude žalobci udělen výjezdní příkaz, nejde však o uložení povinnosti vycestovat do země původu, ale o povinnost vycestovat z území ČR, což není v rozporu se závazkem non-refoulement. Pokud by však žalobce prokázal, že jeho vycestování je nemožné, může požádat o speciální pobytový status, např. vízum za účelem strpění, k tomu viz rozsudek NSS č.j. 6 As 163/2015.

Shodu s prvopisem potvrzuje: X.

V. Hodnocení Městským soudem v Praze

13. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“) a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
14. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., jelikož žalobce i žalovaný souhlasili s projednáním věci bez jednání.
15. Podle § 46e odst. 1 zákona o pobytu cizinců ministerstvo zruší platnost zaměstnanecké karty mimo jiné z důvodů uvedených v § 37 téhož zákona.
16. Podle § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.
17. Podle § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán posuzuje pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví.
18. V dané věci je nesporné, že žalobce byl trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne X č.j. X odsouzen za spáchání přečinu nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1 trestního zákoníku a dále přečinu výtržnictví dle § 358 odst. 1 trestního zákoníku, vše ve formě spolupachatelství, a to k trestu odnětí svobody v délce 3 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu v délce 12 měsíců, trestní příkaz nabyt právní moci dne 11. 5. 2023. To je doloženo uvedeným trestním příkazem a výpisem z evidence Rejstříku trestů, které jsou součástí správního spisu.
19. V důsledku uvedeného pravomocného odsouzení žalobce za úmyslný trestný čin byly splněny podmínky pro použití § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 46e odst. 1 zákona o pobytu cizinců, což žalovaný v napadeném rozhodnutí podrobně odůvodnil.
20. Jak vyplývá ze samotné dikce ust. § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, pro naplnění jeho hypotézy je podstatné pouze pravomocné odsouzení, a to za spáchání úmyslného trestného činu, přičemž pohnutka pachatele nebo okolnosti, které vedly ke spáchání trestného činu, nejsou relevantní. Dané ustanovení zásadně neposkytuje žalovanému prostor pro správní uvážení, nýbrž jde o tzv. rozhodování vázané; jestliže je tedy naplněna hypotéza dané normy (dojde k pravomocnému odsouzení za úmyslný trestný čin), je žalovaný povinen rozhodnout o zrušení platnosti zaměstnanecké karty, aniž by zkoumal okolnosti spáchání trestného činu (k tomu viz rozsudek NSS ze dne 10. 8. 2023 č.j. 2 Azs 135/2023-33).
21. V rozsudku ze dne 13. 2. 2020 č. j. 7 Azs 192/2019-28, NSS konstatoval, že ust. § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců „*správnímu orgánu nedává prostor pro vlastní úvahu o různých aspektech spáchaného úmyslného trestného činu.*“ Též v rozsudku ze dne 24. 9. 2015 č. j. 6 Azs 163/2015-47 dospěl NSS k závěru, že v případě aplikace § 37 odst. 1 písm. a) nehraje žádnou roli povaha ani typová či konkrétní závažnost úmyslného trestného činu, k tomu srov. i rozsudky NSS ze dne 23. 3. 2017, č. j. 10 Azs 249/2016-47, či ze dne 2013, č. j. 1 As 85/2013-51.

Shodu s prvopisem potvrzuje: X.

22. Z výše uvedeného vyplývá, že stanovisko žalobce k předmětné trestní věci či jeho případná sebereflexe po spáchání trestného činu, jsou z hlediska naplnění podmínek ust. § 37 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 46e odst. 1 zákona o pobytu cizinců zcela irelevantní, nebylo tudíž důvodné, aby žalovaný takové okolnosti v řízení zjišťoval, a to ani výsledkem žalobce.
23. K námitce ohledně neprovedení účastnického výsledku žalobce soud k výše uvedenému navíc uvádí, že dle § 169j odst. 1 zákona o pobytu cizinců provedení výsledku není nezbytnou podmínkou pro rozhodnutí ve věci.
24. Judikatura Nejvyššího správního soudu považuje provedení výsledku účastníka řízení nebo svědeckých výpovědí v pobytových věcech za výjimečný důkazní prostředek, který se má využít jen tam, kde nelze rozhodné skutečnosti zjistit jiným způsobem nebo kde vyvstane potřeba postavit najisto určité sporné skutečnosti či vyjasnit rozporná vyjádření cizince a jeho rodinných příslušníků (viz např. rozsudek NSS ze dne 11. 5. 2020, č. j. 3 Azs 93/2018-34). V rozsudku ze dne 6. 2. 2014, č. j. 6 As 147/2013-29 NSS též uvedl: „*Výslech účastníka řízení není určen k tomu, aby při něm účastník uváděl svá tvrzení o rozhodujících skutečnostech, ani aby se touto formou vyjadřoval k jiným provedeným důkazům. K tomu slouží primárně podání, návrhy a jiné procesní úkony účastníka řízení.*“ (shodně též rozsudek NSS ze dne 30. 7. 2020, č. j. 6 Azs 161/2020-45, bod 33). Obdobně v rozsudku ze dne 28. 8. 2020, č. j. 8 Azs 135/2019-43 Nejvyšší správní soud uvedl, že důkaz výsledkem účastníků je důkazem pouze podpůrné povahy, jehož provedení je namíste především tam, kde dokazovanou skutečnost nelze prokázat jinak, je proto na účastníku řízení, aby tvrdil, jaké konkrétní skutečnosti mají být jeho výsledkem prokázány a proč je nelze prokázat jinými důkazními prostředky.
25. Žalobce v průběhu správního řízení provedení svého účastnického výsledku nenavrhl, žalovaný tak nebyl povinen odůvodnit, proč výslech žalobce neprovedl. Zároveň, jak je uvedeno výše, zjišťování postoje žalobce k jeho pravomocnému odsouzení či jeho vnitřního subjektivního stavu po spáchání uvedené trestné činnosti nebylo v dané věci rozhodné. Nebylo ani namíste, aby žalovaný výsledkem zjišťoval možnosti vycestování žalobce do domovského státu, a to z následujících důvodů.
26. Dle ust. § 46e odst. 2 zákona o pobytu cizinců *ministerstvo v rozhodnutí, kterým zruší platnost zaměstnanecké karty, stanoví lhůtu k vycestování z území a udělí cizinci výjezdní příkaz; cizinec je povinen ve stanovené lhůtě z území vycestovat.*
27. Z daného ustanovení § 46e odst. 2 zákona o pobytu cizinců plyne, že uložení povinnosti vycestovat ve stanovené lhůtě je obligatorní součástí rozhodnutí o zrušení platnosti zaměstnanecké karty podle § 46e odst. 1 tohoto zákona. Za předpokladu naplnění zákonné podmínky uvedené v § 37 odst. 1 písm. a) zákona, tj. že cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, nemají správní orgány možnost úvahy ohledně uložení povinnosti vycestovat ve stanovené lhůtě. Jak vyplývá z výše uvedeného, uvedená podmínka pro zrušení platnosti zaměstnanecké karty byla v tomto případě splněna. Zároveň platí, že s uložení povinnosti vycestovat je podle § 46e odst. 2 zákona o pobytu cizinců spjata udělení výjezdního příkazu, který v souladu s § 17 písm. d) téhož zákona opravňuje cizince k pobytu na území po dobu jeho platnosti, nevznikne tak situace, kdy by žalobce pobýval na území ČR neoprávněně, čímž by byl vystaven riziku správního vyhoštění. Je přitom nutné rozlišovat uložení povinnosti

vycestovat jako zákonný důsledek zrušení pobytového oprávnění od jejího nuceného výkonu.

28. Pokud jde o současný válečný konflikt probíhající na území Ukrajiny, je třeba konstatovat, že žalovaný se touto otázkou v napadeném rozhodnutí zabýval, když uvedl, že v dané věci nejde o uložení povinnosti vycestovat do země původu, ale jen o povinnost vycestovat z území ČR, což není v rozporu se závazkem non-refoulement, občanům Ukrajiny je ochrana poskytována jinými právními instituty a orgány ČR nečiní žádné kroky k tomu, aby je navracely do země původu, dále uvedl, že pokud by žalobce prokázal, že jeho vycestování je nemožné, může požádat o speciální pobytový status, např. vízum za účelem strpění.
29. Je obecně známou skutečností, že na Ukrajině probíhá mezinárodní ozbrojený konflikt, přičemž dle současné judikatury správních soudů by nucené vycestování žalobce zpět na území Ukrajiny bylo nyní považováno za rozporné s čl. 3 Úmluvy. Jak je však již uvedeno výše, je třeba rozlišovat mezi uložení povinnosti vycestovat jako zákonného důsledku zrušení pobytového oprávnění od jejího nuceného výkonu. V posuzované věci má žalobce k dispozici určité právní prostředky, jak výkonu takové povinnosti po dobu trvání důvodů znemožňujících jeho vycestování zabránit. Jak žalovaný indikoval v napadeném rozhodnutí, nabízí se zde především možnost žádat o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, kdy po dobu platnosti víza ke strpění pobytu by nebylo možné povinnost vycestovat ve stanovené lhůtě uloženou rozhodnutím žalovaného vykonat. Po odpadnutí důvodu znemožňujícího vycestování a zrušení platnosti víza k dlouhodobému pobytu za účelem strpění lze postupovat analogicky podle úpravy správního vyhoštění (§ 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců), tj. vydat nové rozhodnutí podle § 101 správního řádu ve věci stanovení nové lhůty k vycestování.
30. Soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, dle kterého uložená povinnost vycestovat z území ČR sama o sobě není v rozporu se zákonem a závazkem non-refoulement, neboť žalobci se touto povinností neukládá povinnost navrátit se do země původu, nýbrž „jen“ vycestovat z území ČR. Dostát závazku non-refoulement lze přitom například i navrácením cizince do bezpečné třetí země. S takovou možností ostatně výslovně počítá úprava v ustanovení § 179 odst. 5 ve spojení s § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců v případech, kdy by jinak bylo vyloučeno užití důvodů znemožňujících vycestování v důsledku mimo jiné zvlášť závažné trestné činnosti cizince (§ 179 odst. 3 téhož zákona) (k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 18. 11. 2022, č. j. 3 Azs 235/2022-27).
31. Lze poukázat i na rozsudek NSS ze dne 8. 11. 2022, čj. 7 Azs 269/2022-27, dle kterého *„ukončení pobytového oprávnění a stanovení lhůty k vycestování vede k tomu, že cizinci je stanovena určitá doba, po kterou je na daném území ‚tolerován‘ (obdobně působí i samotný výjezdní příkaz). Jakkoliv má vydání výjezdního příkazu (spojené se stanovením lhůty k vycestování – pozn. soudu) vést primárně k přípravě na vycestování cizince z území ČR, nemůže-li cizinec vycestovat, má právo v době platnosti výjezdního příkazu požádat o povolení k přechodnému pobytu, mj. o vízum za účelem strpění pobytu podle § 33 zákona o pobytu cizinců (vyjma důvodu podle § 33 odst. 1 písm. c/ téhož zákona).“*
32. Žalobce namítal, že je z možnosti získání alternativního pobytového oprávnění vyloučen, neboť nesplňuje podmínku trestní záchovalosti. Lze souhlasit se žalobcem, že

podmínkou pro získání téměř všech oprávnění k pobytu je bezúhonnost, resp. trestní záchovalost cizince (§ 174 zákona o pobytu cizinců). Ostatně, právě s ohledem na předchozí nezákonné jednání žalobce a jeho pravomocné odsouzení za úmyslnou trestnou činnost byla zrušena jeho zaměstnanecká karta a je tedy zřejmé, že skutečnost jeho předchozího pravomocného odsouzení bude alespoň dočasně překážkou pro získání většiny oprávnění k pobytu.

33. Jak je však uvedeno výše, v případě žalobce s ohledem na probíhající ozbrojený konflikt na Ukrajině připadá v úvahu zejména udělení dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, k tomu srov. též rozsudek NSS ze dne 24. 9. 2015 č.j. 6 Azs 163/2015-47, bod 24. Přestože dle ust. § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo neudělí dlouhodobé vízum cizinci, jestliže nesplňuje podmínku trestní záchovalosti, k neudělení víza dojde pouze za podmínky, že důsledky neudělení dlouhodobého víza budou přiměřené důvodu pro neudělení dlouhodobého víza; při posuzování přiměřenosti ministerstvo přihlíží zejména k dopadům tohoto neudělení do soukromého a rodinného života cizince. Soud má za to, že s ohledem na tuto formulaci správnímu orgánu nic nebrání v tom, aby při posuzování žádosti žalobce o udělení dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu zohlednil také probíhající ozbrojený konflikt na území Ukrajiny. Soudu však v nyní posuzované věci nepřísluší hodnotit, zda by v takovém řízení bylo nepřiměřené žalobci neudělit dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území. Je též třeba konstatovat, že dle současné správní praxe a judikatury v současné době nedochází k nuceným návratům občanů Ukrajiny do domovského státu z území ČR.
34. Lze tak shrnout, že rozhodnutí o zrušení platnosti zaměstnanecké karty spojené se lhůtou k vycestování nevede přímo k nucenému vycestování žalobce z území ČR do domovského státu, přičemž žalobce má k dispozici právní prostředky způsobilé zajistit za určitých podmínek jeho setrvání na území ČR.
35. K námitce týkající se nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí z hlediska § 174a zákona o pobytu cizinců soud uvádí, že zákon o pobytu cizinců obecně nestanoví pro případ, kdy žalovaný ruší platnost zaměstnanecké karty cizince z důvodu, že cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, povinnost posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí dle § 174a téhož zákona.
36. Z judikatury Nejvyššího správního soudu pak vyplývá, že správní orgány jsou povinny zabývat se nad rámec povinnosti dle § 174a zákona o pobytu cizinců možným porušením čl. 8 Úmluvy, jenž upravuje právo na respektování soukromého a rodinného života, a to v situaci, kdy cizinec před správními orgány sám nepřiměřenost zásahu do svého soukromého a rodinného života a porušení čl. 8 Úmluvy dostatečně konkrétně namítne (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016-46, ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019-39, ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 Azs 310/2019- 2, ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 262/2019-31, či ze dne 19. 12. 2019, č. j. 10 Azs 263/2019-30).
37. V posuzovaném případě však žalobce v průběhu řízení neuplatnil žádnou konkrétní skutečnost, jež by založila povinnost žalovaného zabývat se výslovně otázkou dopadů rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života, k podkladům pro vydání rozhodnutí se žalobce vůbec nevyjádřil, v řízení zůstal pasivní. Bez ohledu na to se žalovaný dopadem napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce

zabýval, napadené rozhodnutí obsahuje dostatečné zhodnocení přiměřenosti dopadů, žalobce k tomu v žalobě žádné konkrétní námitky nevznosl. Žalobce v žalobě nepřiměřenost rozhodnutí spojuje s existencí válečného konfliktu na Ukrajině a tvrzenou nemožností řešit svůj pobytový status v ČR jiným způsobem. Jak je však uvedeno výše, napadené rozhodnutí není v rozporu se zásadou non-refoulement, jeho přímým důsledkem není nucené vycestování do domovského státu, přičemž žalobce má k dispozici právní prostředky, kterými se může pokusit řešit svou pobytovou situaci na území ČR. S ohledem na to nemůže být napadené rozhodnutí považováno za nepřiměřené.

38. S ohledem na výše uvedené soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl. (výrok I.)
39. Soud nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, neboť o žalobě soud rozhodl bez zbytečného odkladu po obstarání podkladů nutných pro rozhodnutí a ve lhůtě 30 dnů od podání žaloby ve smyslu § 73 odst. 4 s.ř.s., a to tak, že žaloba byla zamítnuta. Případný odkladný účinek přitom působí jen do skončení řízení před soudem. V této situaci by tedy již rozhodování o odkladném účinku žaloby bylo bezpředmětné. (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2021 č.j. 1 Azs 95/2021-25). Zároveň se jedná o věc, ve které je soud podle § 172 odst. 10 zákona o pobytu cizinců povinen rozhodnout ve lhůtě 90 dnů ode dne podání žaloby.
40. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly. (výrok II.)
41. Žalobce zaplatil soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč. Jelikož však zdejší soud o návrhu na přiznání odkladného účinku nerozhodoval, povinnost zaplatit soudní poplatek žalobci nevznikla. Podle ust. § 10 odst. 1, věty druhé, zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, bylo-li na poplatku zaplacen více, než činila poplatková povinnost, vrátí soud přeplatek. Jelikož žalobce uhradil soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč nad rámec své poplatkové povinnosti, rozhodl soud o vrácení přeplatku, který tímto způsobem vznikl. (výrok III.) Současně ve výroku IV. stanovil žalobci povinnost, aby soudu ve stanovené lhůtě sdělil číslo bankovního účtu, na který má být částka odpovídající přeplatku na soudním poplatku vrácena, nebo, pokud to není možné, údaje k vyplacení částky prostřednictvím poštovní poukázky. Jinak nebude možné danou částku poukázat ve lhůtě stanovené ve výroku III.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje: X.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 6. října 2023

Mgr. Kateřina Peroutková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: X.